

NROFs uniformsdirektiv

1 Bruk av uniform

1.1 Generelt

En uniform er et antrekk som er standardisert for å skape ensartethet, fellesskap og identifikasjon for en organisasjon eller gruppe. Uniformen forsterker lagfølelse og samhold, formidle tydelige roller, oppgaver og maktposisjoner, nøytralisere det personlige hos enkeltindividet og fremme disiplin og orden.

En rekke organisasjoner bruker uniform. Noen sivile organisasjoner som for eksempel Røde Kors og Norsk Folkehjelp, har egne uniformer som brukes ved aktiviteter og arrangementer, i henhold til de bestemmelsene som organisasjonene selv fastsetter.

1.2 Militær uniform

NROFs formål er å støtte Forsvaret og forankre forsvarsviljen gjennom å arrangere virksomhet som fremmer medlemmenes aktive forhold til Forsvaret og vedlikeholder reservens kompetanse. Dette forutsetter samhold, lagfølelse og at medlemmene identifiserer seg med Forsvaret.

NROF har ikke egne uniformer, men benytter Forsvarets uniform i forbindelse med enkelte aktiviteter. Bruk av militær uniform medfører plikter og rettigheter for den som bærer den og er derfor underlagt retningslinjer og bestemmelser som fastsettes av Forsvaret.

Forsvarets uniformer har lange tradisjoner, og gir brukeren autoritet og verdighet. I tillegg gir uniformene beskyttelse både nasjonalt og internasjonalt i krig og fred. Uniformen gjør militært personell synlig i samfunnet og er et viktig element i profilering av Forsvaret. En militær uniform gir bæreren en offisiell status, og gjennom uniformen representerer bæreren sin forsvarsgren innen vårt forsvar og i enkelte situasjoner også vårt land utad. Det medfører en forpliktelse for hvorledes uniformen ser ut, og stiller krav til bærerens personlige holdning og oppførsel. Uniformen forsterker behovet for å følge de allmenne regler for skikk og bruk.

1.3 Hjemmel

Uniform skal bæres av personell i tjeneste. Bæring av uniform av uniform reguleres av «Bestemmelser om uniformer», fastsatt av Forsvarsstaben, og de forsvarsgrenvise uniformsbestemmelsene. De nye bestemmelsene har en strammere holdning til bruk av uniform enn tidligere.

For NROF reguleres bruken også av «Samarbeidsavtale mellom Norske Reserveoffisers Forbund og Forsvaret». Forbundsstyret kan gi ytterligere veiledning og retningslinjer for bruk av militær uniform ved NROFs arrangementer, deltakelse i andre arrangementer som man deltar i kraft av sitt medlemskap, eller situasjoner der man forbindes med Forbundet.

1.4 Hvem som kan bære uniform

Militært personell bruker uniform i tjenesten. Uniform skal normalt ikke brukes som fritidsantrekk.

Offiserer, befal, grenaderer eller konstabler som ikke er i tjeneste, inkludert pensjonerte offiserer, befal, grenaderer eller konstabler, har rett til å bære uniform ved anledninger av militær eller sivil art der bruk av uniform er passende. Ikke stadig tjenestegjørende offiserer, befal, grenaderer eller konstabler kan bruke den uniformen som var reglementert ved avskjeden eller gjeldende uniform. Uniformen skal nyttes med NROFs merke, korrekt grad, tildelte og dokumenterte medaljer og troppeartstegn eller tilsvarende iht. den enkeltes rulleblad.

Bæring av felt- og arbeidsantrekk er normalt ikke i henhold til bestemmelsene, men NROFs avtale med Forsvaret hjemler vår bruk ved spesielle anledninger. NROF-medlemmer som er befal, tidligere befal eller har en plass i Forsvarets styrkestruktur og som deltar i skyting og feltaktiviteter,

minnemarkeringer og liknende der feltantrekk er naturlig, samt deltagelse i nasjonale eller internasjonale aktiviteter der slikt antrekk er normalt, gis tillatelse til bæring av slikt antrekk. Formelle middager og liknende er ikke passende antrekk for bæring av felt- eller arbeidsantrekk.

Alle som har fullført sin førstegangstjeneste kan bruke den uniformsluen vedkommende hadde da han eller hun var tjenestegjørende, ved anledninger av militær eller sivil art der bruk av uniformslue er passende.

Befal som ikke er i tjeneste, inkludert pensjonert befal, har rett til å bære uniform der bruk av uniform er passende. Ikke tjenestegjørende befal kan bruke den uniformen som var reglementert ved avskjeden.

Støttemedlemmer som ikke er i produksjons- eller styrkestrukturen har ikke anledning til å bære uniform. Dersom det skulle være tjenstlige behov for uniformsbruk for støttemedlemmer eller andre, vil NROF sentralt avklare dette med relevant nivå i Forsvaret.

1.5 Passende anledninger

Det er vanskelig å gi et presist svar på hva som regnes som «passende», men eksempler kan være:

- Organisert feltsport som gjennomføres i henhold til NROFs sentrale regelverk og retningslinjer: felt- eller arbeidsuniform
- Skyting med militære våpen: felt- eller arbeidsuniform
- Forsvarsstøttende virksomhet innen rammene av det som er omtalt Samarbeidsavtale mellom Forsvaret og Norske Reserveoffiserers Forbund
- Avduking eller bekransning av minnesmerke, bauta og monument eller andre minnemarkeringer: tjenesteuniform, eventuelt felt- eller arbeidsuniform.
- Landsmøtemiddag i NROF: tjenesteuniform.
- Flagg- og fanevakt: beste uniform og likt antrukket, hvite hansker og hvitt web-belte
- Militære bryllup: beste uniform.
- Begravelser – tjenesteantrekk.
- Internasjonale reservistarrangementer, dersom tillatelse er gitt av vertslandets myndigheter – antrekk som oppgitt av vertslandet.

Ikke stadig tjenestegjørende personell skal ikke nytte uniform ved anledninger eller ved utførelse av oppgaver hvor det er nærliggende at publikum får en oppfatning av at vedkommende innehar noen form for militær myndighet.

1.6 Alternativt antrekk

Ved NROFs arrangementer kan passende sivilt antrekk benyttes. Passende antrekk kan være:

- Sportstøy i forbindelse med feltsport
- Pent daglig antrekk i forbindelse med møter
- Mørk dress eller tilsvarende i forbindelse med formelle sammenkomster, middager og liknende

1.7 Avdelingsmerke

NROFs avdelingsmerke er en forenkling av NROFs fane, som er godkjent av HM Kong Olav ved NROFs 100-årsjubileum i 1986. Når militær uniform brukes ved NROFs arrangementer, deltagelse i andre arrangementer som man deltar i kraft av sitt medlemskap, eller situasjoner der man forbindes med Forbundet, skal NROFs avdelingsmerke bæres på høyre arm for å vise sin tilhørighet. Ved deltagelse i spesielle arrangementer, som for eksempel Nijmegen-marsjen, kan et eget merke bæres på venstre arm. Slike merker skal godkjennes av Forbundsstyret.

1.8 Anskaffelse av uniform

NROFs medlemmer benytter normalt uniform som man tidligere har fått utlevert/anskaffet i forbindelse med tjenesten. Alternativt kan medlemmet selv bekoste uniform fra leverandør. I slike tilfeller skal NROF bekrefte at vedkommende tilfredsstiller kravene til å bære uniform i NROF-sammenheng.

I visse tilfeller kan uniform lånes ut av Forsvaret. Det vises til eget punkt i samarbeidsavtalen med Forsvaret.

1.9 Oppfølging og kontroll

Forsvarets ledelse forventer at militære sjefer følger opp uriktig bruk av uniform og har uttrykt at de forventer det samme av NROF. Det enkelte medlem, avdelingene og forbundsledelsen har ansvar for å sørge for at bestemmelsene blir overholdt. Uriktig bruk av militær uniform er refsbart i Forsvaret og kan være straffbart. I NROF vurderes uriktig bruk av uniform som «annen opptreden som er egnet til å skade Forbundets anseelse» og håndteres i henhold til NROFs selvdømmeregime.

Forsvaret solgte tidligere uniformer som overskuddsmateriell og det er også mulig å kjøpe militære uniformer fra produsenter. Dette har bidratt til at uniformsplagg også bæres av mennesker som ikke har hjemmel til å bære uniform. Selv om Forsvaret ikke har praksis for å aktivt påtale slik bæring av uniform, er slik uniformsbruk ikke i henhold til Forsvarets retningslinjer. NROF ønsker ikke å blande seg inn i hva medlemmene har på seg til daglig, men forventer at retningslinjene følges i forbindelse med NROFs virksomhet.